

ประวัติวิทยาลัยการทัพเรือ

วิทยาลัยการทัพเรือ จัดส่วนราชการเป็นหน่วยขึ้นตรงกับโรงเรียนนายทหารเรือ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง(สรส.) ซึ่งมีการพัฒนาการตามลำดับพอสรุปเป็นสังเขปได้ดังต่อไปนี้

นายพลเรือโท สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมขุนนครสวรรค์วรพินิต ขณะดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกรมทหารเรือ (พ.ศ.๒๔๔๗ - ๒๔๕๓) , เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ (พ.ศ.๒๔๕๓ - ๒๔๖๓) ได้ทรงดำเนินการปรับปรุงการบริหารราชการกรมทหารเรือในทุกด้าน โดยมีพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหมื่นชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เป็นผู้ทรงช่วยเหลือรับผิดชอบในงานด้านเทคนิค วิชาการทหารเรือ สามารถเปิดโรงเรียนนายเรือขึ้นใหม่ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๔๘ และต่อมาจัดให้มี โรงเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาทหารเรือ ซึ่งทำการสอนผู้ที่จบเป็นนายทหารเรือแล้ว จำนวน ๓ โรงเรียน พ.ศ.๒๔๖๘ ได้จัดตั้ง โรงเรียนนายทหารเรือขึ้นสังกัดกับกรมยุทธศึกษาทหารเรือ เมื่อพร้อมแล้ว กระทรวงทหารเรือ ลงคำสั่งที่ ๓๘๔/๒๔๖๗ ลงวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ.๒๔๖๘ ให้นายทหารเรือเข้าศึกษา โรงเรียนนายทหารเรือ รุ่นที่ ๑ โดยเปิดสอนตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๖๘ โดยมี พลเรือตรี พระยาราชวังสัน (ศรี กมลนาวิน) เสนาธิการทหารเรือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนนายทหารเรือเป็นคนแรก เปิดการสอนเป็นครั้งแรก แบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แผนก คือ แผนกพรคนาวินและแผนกพรคกลิน กำหนดเวลาเรียนประมาณ ๑ ปี เรียกนายทหารที่เข้าศึกษาว่า นายทหารนักเรียน แต่ผู้เข้ารับการศึกษามีชั้นยศระดับเรือเอก -นาวาตรี สถานที่ตั้งโรงเรียนอยู่ที่บริเวณพระราชวังเดิม ต่อมาได้มีการย้ายสถานที่ไปอยู่ที่ พื้นที่อำเภอสัตหีบ บริเวณ สถานีทหารเรือสัตหีบ และเกล็ดแก้ว และปิดทำการสอนอีกประมาณ ๔ ปีระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๗

พ.ศ.๒๔๘๘ กองทัพเรือมีการจัดระเบียบราชการใหม่ โดยเลื่อนฐานะ โรงเรียนนายทหารเรือเป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือ ในส่วนการศึกษา เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๘๘ โดยจัดให้มีโรงเรียน ๕ โรงเรียน ตั้งอยู่ติดกรมยุทธศึกษาทหารเรือเก่าชั้นบน ได้แก่

๑. โรงเรียนการทัพเรือ เป็นโรงเรียนสูงสุดของกองทัพเรือ ผู้เข้าศึกษาเป็น นายทหารยศนาวาเอกที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ หรือเทียบเท่า ระยะเวลาศึกษา ๘ เดือน
๒. โรงเรียนนายทหารอาวุโส ให้การศึกษาแก่นายทหารอาวุโส ชั้นยศนาวาโท กำหนดเวลาศึกษา ๖ เดือน
๓. โรงเรียนเสนาธิการ ให้การศึกษากับนายทหารพรคนาวิน ชั้นยศนาวาตรี กำหนดการศึกษา ๑ ปี
๔. โรงเรียนเพิ่มวิชา ให้การศึกษากับนายทหารชั้นยศเรือเอก กำหนดการศึกษา ๑ ปี
๕. โรงเรียนนายทหารชั้นต้น ให้การศึกษากับนายทหารชั้นยศเรือโททั่วไปที่ไม่จบจากโรงเรียนนายเรือกำหนดการศึกษา ๑ ปี

พ.ศ.๒๕๐๐ กองทัพเรือออกระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๐๐ ลง ๓๑ ก.ค.๒๕๐๐ จัดโรงเรียนนายทหารเรือออกเป็น วิทยาลัยการทัพเรือ โรงเรียนนายทหารอาวุโส โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โรงเรียนนายทหารชั้นต้นและโรงเรียนเพิ่มวิชานายทหารเรือ วิทยาลัยการทัพเรือจึงจัดตั้งมาตั้งแต่ ๒๕๐๐ แต่จำกัดด้วยสถานที่ ทำให้วิทยาลัยการทัพเรือสามารถเปิดการศึกษาเป็นรุ่นแรกได้เมื่อปี ๒๕๐๕ โดยการให้คำสั่งกองทัพเรือที่ ๘๘/๒๕๐๕ ให้เปิดการศึกษา วิทยาลัยการทัพเรือเป็นรุ่นแรก มีนายทหารเข้ารับการศึกษา ๑๕ นายนั้น นายพลเรือ ๑๔ นาย นาวาเอก ๑ นาย และผู้บังคับ (นายพลเรือ) อีก ๑๐ นาย ด้วยคำสั่งกองทัพเรือ ที่ ๘๘/๒๕๐๕ โรงเรียนนายทหารอาวุโส ขึ้นการปกครองกับวิทยาลัยการทัพเรือ มี ผู้บัญชาการโรงเรียนนายทหารเรือทำหน้าที่เป็น ผู้อำนวยการวิทยาลัยการทัพเรือ และโรงเรียนนายทหารอาวุโส เปิดทำการสอนรุ่นแรกปี พ.ศ.๒๕๐๖ ระยะเวลาการศึกษา ๖ เดือน และ โรงเรียนอาวุโสกับวิทยาลัยการทัพเรือทำการเปิดการศึกษาสลับกัน จนถึงปี พ.ศ.๒๕๒๐ จึงเปิดการศึกษาพร้อมกันเป็นประจำทุกปี

พ.ศ.๒๕๑๓ เสนอกองทัพเรือ ขอเปลี่ยนชื่อจาก โรงเรียนนายทหารเรือ เป็น วิทยาลัยนายทหารเรือ ด้วยเหตุผลว่าวิทยาลัยมีความหมายระดับการศึกษาที่สูงกว่าโรงเรียน และโรงเรียนนายทหารเรือมีวิทยาลัยการทัพเรือเป็นหน่วยขึ้นตรง แต่กองทัพเรือ ยังให้คงชื่อเดิมไว้

พ.ศ.๒๕๑๖ มีการปรับปรุง โรงเรียนนายทหารเรือ อีกครั้ง ประกอบด้วยโรงเรียนต่างๆ ดังนี้

- วิทยาลัยการทัพเรือ
- โรงเรียนนายทหารอาวุโส
- โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ
- โรงเรียนนายช่างกลชั้นสูง
- โรงเรียนเพิ่มวิชา

พ.ศ.๒๕๑๘ กองทัพเรือออกกระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการจัดส่วนราชการ โรงเรียนนายทหารเรือ พ.ศ.๒๕๑๘ ในส่วนของโรงเรียนนายช่างกลชั้นสูง, โรงเรียนนายทหารชั้นต้น และโรงเรียนเพิ่มวิชา เป็นโรงเรียนนายทหารชั้นต้นพรคนาวิน และโรงเรียนนายทหารพรคนกลิน หลักสูตรนายช่างกลชั้นสูง และหลักสูตรของชั้นต้นพรคนกลิน

พ.ศ.๒๕๒๕ กองทัพเรือเปลี่ยนชื่อ โรงเรียนนายทหารเรือ เป็น สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง และได้รับอนุมัติการแบ่งส่วนราชการเมื่อ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๗

พ.ศ.๒๕๓๐ ระเบียบกองทัพเรือ พ.ศ.๒๕๓๐ จัดส่วนราชการของ สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูงประกอบด้วย วิทยาลัยการทัพเรือ โรงเรียนนายทหารอาวุโส โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โรงเรียนนายทหารพรคนาวิน และโรงเรียนนายทหารพรคนกลิน

วิทยาลัยการทัพเรือ เป็นสถานศึกษาชั้นสูงสุดของกองทัพเรือที่อำนวยความสะดวกวิชาการทางยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีชั้นสูงและวิชาอื่นๆ อันจำเป็นสำหรับนายทหาร เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาในระดับผู้บังคับการกองเรือ หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกชั้นสูงในกองทัพเรือ

ผู้ที่เข้าศึกษาคือผู้ที่กองทัพเรือได้พิจารณาความเหมาะสมจากนายทหารชั้นยศตั้งแต่นาวาเอกขึ้นไปหรือเทียบเท่า ที่สำเร็จจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือหรือเทียบเท่า หรือโรงเรียนช่างกลชั้นสูง หรือโรงเรียนนายทหารพรคนกลิน หลักสูตรนายช่างกลชั้นสูง หรือโรงเรียนอาวุโสที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีกำลังกายแข็งแรงสามารถทรากรำในการศึกษาได้ และเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจถึงขั้น **"ลับที่สุด"** ระยะเวลาการศึกษากำหนดไว้ไม่เกิน ๑ ปี การวัดผลใช้วิธีประเมินผลการศึกษาไว้เพื่อการเขียนรายงานประจำตัว

พ.ศ.๒๕๓๕ ได้ย้ายที่ทำการ สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง จากหลังป้อมวิชัยประสิทธิ์

มาอยู่ที่ปัจจุบัน เลขที่๑๐๕ หมู่ที่ ๓ ถนนไทยวาส ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เมื่อ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เครื่องหมาย สมุททาทิพย์

ปี พ.ศ.๒๕๒๗ ได้มีการยกเลิก "ระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของ โรงเรียนนายทหารเรือ และโรงเรียนนายเรือ พ.ศ.๒๕๒๐" แล้วใช้ "ระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของ โรงเรียนนายทหารเรือ และโรงเรียนนายเรือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๗" แทน โดยมีการเปลี่ยนชื่อ "เข็มนาวิกิธิปไตยชั้นที่หนึ่ง" และ "เข็มนาวิกิธิปไตยชั้นที่สอง" เป็น "เข็มสมุททาทิพย์" และ "เข็มนาวิกิธิปไตย" ตามลำดับ ปัจจุบันระเบียบดังกล่าวข้างต้นได้ถูกยกเลิกและใช้

"ระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของสถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง และโรงเรียนนายเรือ พ.ศ.๒๕๓๕" ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๕ แทน โดยในระเบียบนี้ได้เปลี่ยนแปลงคำเรียกจาก **"เข็มเครื่องหมาย"** เป็น **"เครื่องหมาย"** และกำหนดรายละเอียดของเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะแต่ละชนิดไว้ดังนี้

เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของสถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง มี ๓ ชนิด คือ

๑. เครื่องหมาย **สมุททาทิพย์** ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพเรือ หรือเทียบเท่า
๒. เครื่องหมาย **นาวิกิธิปไตย** ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือหรือเทียบเท่า
๓. เครื่องหมาย **นาวิกิภูติ** ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนอาวุโสหรือเทียบเท่า

ลักษณะเครื่องหมาย

เครื่องหมาย สมุททาทิพย์ เป็นรูปรัศมี ๘ แฉก ทำด้วยโลหะสีทอง มีความกว้างระหว่างปลายแฉก ตรงกันข้าม ๔.๕ เซนติเมตร กับมีรูป
เสมอ ๓ ตัว ทำด้วยโลหะสีทองเรียงกันเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๒ เซนติเมตร อยู่บนพื้นลงยาสีน้ำเงินแก่ เหนือจักรมีรูปพระมหามงกุฎทำ
ด้วยโลหะสีทองทับอยู่บนรูปจักร ๕ ชั้น ลงยา สีขาว ซึ่งมีขนาด ๐.๘ เซนติเมตร ยอดจักรซ้อนอยู่บนแฉกด้านบน

ผู้มีสิทธิประดับเครื่องหมาย ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจาก วิทยาลัยการทัพเรือ และนายทหารสัญญาบัตร สังกัดกระทรวงกลาโหม ที่สำเร็จ
การศึกษาจากสถาบันวิชาการทหารเรือ ที่มีหลักสูตรเทียบเท่าวิทยาลัยการทัพเรือ
